

RAZVOJ POSLUHA IN GLASBENIH SPOSOBNOSTI

LUCIJA ILIŠEVIĆ

Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, Maribor, Slovenija
lucija.ilisevic@student.um.si

V tem poglavju povzemamo študije, ki raziskujejo razvoj posluha in glasbenih sposobnosti. Učenje tonalnih in ritmičnih veščin zelo dobro vpliva na slušno razločevanje in glasbene potenciale učencev. Rezultati študij kažejo, da lahko slušni trening prispeva k izboljšanju slušnega razločevanja. Pomen poslušanja v glasbenem izobraževanju pomembno vpliva na razvoj glasbenih sposobnosti, saj povezuje glasbeno znanje ter kritične in kreativne ideje na vedno višjih nivojih kompleksnosti in razumevanja. Pomembno je, da učitelji v učni proces vključujejo sodobne tehnologije, saj te omogočajo inovativne pristope k poučevanju, izboljšujejo motivacijo in širijo možnosti razvoja glasbenega posluha. Vse zgoraj navedeno je bistvenega pomena za napredek na področju glasbene pedagogike in spodbujanje dolgoročnega razvoja glasbenih sposobnosti učencev.

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.21](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.21)

ISBN

978-961-286-993-9

Ključne besede:

glasba,
razvoj,
glasbena pedagogika,
glasbeni posluh,
glasbene sposobnosti

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.21](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.21)

ISBN
978-961-286-993-9

Keywords:
music,
development,
music pedagogy,
musical ear,
musical abilities

DEVELOPING AUDITORY PERCEPTION AND MUSICAL SKILLS

LUCIJA ILIŠEVIĆ

University of Maribor, Faculty of Education, Maribor, Slovenia
lucija.ilisevic@student.um.si

This chapter summarizes studies investigating the development of auditory perception and musical skills. Learning tonal and rhythmic skills significantly enhances auditory discrimination and students' musical potential. Research findings suggest that auditory training can improve auditory discrimination. The importance of listening in music education is emphasized, as it plays a vital role in developing musical abilities by connecting musical knowledge with critical and creative thinking at increasingly higher levels of complexity and understanding. It is essential for teachers to integrate modern technologies into the learning process, as they enable innovative teaching approaches, enhance motivation, and provide expanded opportunities for developing musical hearing. These elements are crucial for advancing music pedagogy and fostering the long-term development of students' musical abilities.

University of Maribor Press

1 Uvod

Razvoj posluha in glasbenih sposobnosti je ključen za uspešno učenje glasbe in globlje razumevanje glasbenih konceptov. Tonalne in ritmične veščine so temelj glasbene pismenosti, saj omogočajo tehnično izvedbo, glasbeni izraz in ustvarjalnost. Pri poučevanju glasbene umetnosti se te veščine pogosto razvijajo skozi kombinacijo formalnega in neformalnega izobraževanja, pri čemer je ključna vloga učitelja, ki prilagaja metode poučevanja različnim potrebam in zmožnostim učencev.

Razvoj posluha je bil že od nekdaj tesno povezan z različnimi metodami poučevanja – od tradicionalnih pevskih vaj do sodobnih tehnoloških orodij. Za učitelje glasbene umetnosti je poznavanje teh vsebin zelo koristno, saj jim to omogoča prilagoditev učnih metod potrebam učencev.

2 Razvoj posluha in glasbenih sposobnosti

2.1 Učenje tonalnih in ritmičnih veščin

Učenje tonalnih in ritmičnih veščin je močno povezano z različnimi dejavniki, kot so prirojene predispozicije, okolje, zrelost, neformalno in formalno glasbeno izobraževanje. Raziskava, izvedena na vzorcu 70 otrok drugega letnika glasbenega vrtca Elly Bašić v Zagrebu, je proučevala razliko med glasbenimi sposobnostmi predšolskih in zgodnjih šolskih otrok na začetku in koncu testiranja. Za merjenje glasbenih sposobnosti je bil uporabljen test Gordon Primary Measures of Music Audiation (PMMA), ki omogoča zanesljivo in objektivno merjenje glasbenih potencialov (Snoj, 2022).

Rezultati so pokazali znatno izboljšanje tako tonalnih kot ritmičnih sposobnosti udeležencev pri končnem testiranju v primerjavi z začetnim. Spol udeležencev ni bil pomemben napovednik glasbenih sposobnosti. Na podlagi ugotovitev avtor predlaga spremembe v učnih načrtih glasbenih šol, zlasti z integracijo predšolskega glasbenega izobraževanja v formalni izobraževalni sistem (Snoj, 2022).

2.2 Strategije za izboljšanje slušnega razločevanja

Nedavna poročila kažejo, da lahko slušni trening (ST) predstavlja dragoceno intervencijsko orodje za posameznike z jezikovnimi motnjami in motnjami slušne obdelave (SO). Pristopi ST so razdeljeni na formalne in neformalne.

- Formalni ST izvaja strokovnjak v nadzorovanem okolju. Vključuje akustično nadzorovane naloge z uporabo tonov in govornega gradiva ter jezikovno osnovane naloge, ki temeljijo na pristopu od zgoraj navzdol.
- Neformalni ST se lahko izvaja kot del domačega ali šolskega programa za obvladovanje SO. Osredotočen je na izboljšave slušnih zaznavnih veščin z jezikovnimi osnovami, večinoma se uporablja pristop od zgoraj navzdol. (Chermak in Musiek, 2002).

Kombinacija formalnega in neformalnega ST izboljša učinkovitost terapije, saj omogoča ponavljanje veščin v vsakodnevnih situacijah, kar vodi k boljši generalizaciji in funkcionalni uporabi naučenega (Chermak in Musiek, 2002).

2.3 Pomen poslušanja v glasbenem izobraževanju

V glasbenem izobraževanju je pomembno, da učenci postanejo »aktivni udeleženci« v procesu poslušanja, namesto da so »pasivni potrošniki«, saj jih tak pristop spodbuja, da poslušajo in premišljeno odgovarjajo ter postanejo misleči (Lowe, 2015).

Avtor predlaga, da se pri uporabi načel aktivnega poslušanja v glasbeni učilnici začne z deljenim prepoznavanjem osnovnih glasbenih konceptov, nato pa se proces postopoma širi ter omogoči in potrdi individualno interpretacijo in osebni pomen. Poslušanje je pomembno, saj povezuje glasbeno znanje ter kritične in kreativne ideje na vedno višjih nivojih kompleksnosti in razumevanja, kar vpliva na druge glasbene dejavnosti. Vloga učitelja je ključna, saj vodi ta proces z različnimi mediji (Lowe, 2015).

2.4 Uporaba tehnologije pri razvoju glasbenega posluha

Pomembno je omeniti, da so rezultati raziskav pokazali, da tehnologija vpliva na glasbeno izobraževanje, predvsem na razvoj glasbenega posluha pri otrocih v glasbenih šolah. Avtorji analizirajo uporabo mobilnih tehnologij, ki obogatijo poučevanje, in ugotavljajo, da tehnologije ponujajo velik izobraževalni potencial. Na podlagi pedagoškega eksperimenta avtorji zaključujejo, da te tehnologije pomembno širijo možnosti poučevanja. Članek poudarja tudi potrebo po nadaljnjih raziskavah in strokovnem usposabljanju učiteljev za uporabo sodobnih tehnologij v glasbenem izobraževanju (Gorbunova in Goncharova, 2019).

3 Zaključek

Raziskave so pokazale, da je razvoj posluha in glasbenih sposobnosti zelo pomemben od samega začetka naprej. Razvoj posluha ima pomembno vlogo pri izboljšanju glasbenih in učnih sposobnosti. Kombinacija formalnega in neformalnega slušnega treninga ter vključitev aktivnega poslušanja v pouk omogočata bolj poglobljeno razumevanje glasbenih konceptov in spodbujata kreativno izražanje učencev.

Uporaba sodobnih tehnologij odpira nove zmožnosti za prilagoditev učnih metod, kar izboljšuje učinkovitost poučevanja in motivacijo učencev. Priporočljivo je, da se to področje nadgrajuje, saj bo to omogočilo še boljše vključevanje inovativnih pristopov v pedagoško prakso.

Literatura

- Chermak, G. D. in Musiek, F. E. (2002). Auditory training: principles and approaches for remediating and managing auditory processing disorders. *Seminars in Hearing*, 23(4), 297–308. doi: 10.1055/s-2002-35878
- Gorbunova, I. B. in Goncharova, M. S. (2019). Mobile technologies and their role in the development of musical ear. 33–38. <https://doi.org/10.17758/ERPUB3.UH0119414>
- Lowe, G. M. (2015). Hearing but not listening: Actively engaging students in listening to music beyond the superficial in the music classroom. V L. O'Farrell, S. Schonmann in E. Wagner (ur.), *International Yearbook for Research in Arts Education* (81–86). Waxmann Verlag.
- Snoj, M. (2022). The rhythmic and tonal musical abilities in the functional-learning music kindergarten children. *Školski Vjesnik*, 71(2) 69–76. doi: 10.38003/sv.71.2.6

